

07.02.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2022/2009
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.1.2024/223
Karar Numarası : 2024/57
Başvuran : E. Ş.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
1-Çorlu Kaymakamlığı
(Çorlu İlçe Emniyet Müdürlüğü Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliği)
Muhatap Kurum/Kişi : Alipaşa Mah. Taşkent Cad. No:28 Hükümet Konağı Kat:3
Çorlu/TEKİRDAĞ
2- Tekirdağ Valiliği (Çorlu Devlet Hastanesi)
Zafer Mah. Bülent Ecevit Bulvarı No:33 Çorlu/TEKİRDAĞ
Muhatap Adres : Zafer Mah. Bülent Ecevit Bulvarı No:33 Çorlu/TEKİRDAĞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Polis memurlarının kimlik kontrolü uygulaması sırasında kötü muamelede bulunduğu ve sonrasında hastanede muayene edilmeden sağlık raporu tanzim edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesinde başvuran özetle;

a. 5/11/2022 tarihinde Çorlu ilçesinde Şeyhsinan Mahallesi Çukur Çeşme Sokakta arkadaşları ile birlikte yolda yürürken polis memurlarının kendisinin ve arkadaşlarının kimliklerini talep ettiğini, kimliğini vermek üzereyken polis memurlarının kendisi ve iki arkadaşını darp ederek ekip aracına aldıklarını,

b. Kendisine ters kelepçe arkadaşlarına normal kelepçe takılarak kötü muamelede bulunmaya başladıklarını, kelepçeli halde kendisi ve iki arkadaşının ekip aracında bulunan polis memurları tarafından yarım saat boyunca darp edildiğini,

c. Arkadaşının bayıldığını ve kendisinin ağzından ve burnundan kan geldiğini, herhangi bir suç işlememelerine rağmen dakikalarca başlarına, kollarına, bacaklarına sürekli vurulduğunu,

ç. Daha sonra Çorlu Devlet Hastanesine götürüldüklerini ve ekip aracından indirilmeden ve doktor tarafından muayene edilmeden haklarında “*darp edilmemiştir*” şeklinde sağlık raporu alındığını ve ilgili belgelerin kendisine teslim edilmediğini, tüm belgelerin Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinde bulunduğunu,

d. Hastaneden sonra Polis Merkezi Amirliğine götürüldüklerini, saatlerce kelepçeli halde

beklediklerini, ailelerine haber verilmediğini, ailelerinin haberi olmadan Polis Merkezi Amirliğinde bekletildiklerini,

e. Sabah saatlerinde Çorlu Devlet Hastanesine gittiklerini sağlık raporu almak için muayene olduklarını fakat sağlık raporunun örneğini talep ettiklerinde doktor tarafından “*raporun Emniyet Müdürlüğüne gönderileceği fotokopisinin dahi verilemeyeceğinin*” belirtildiğini,

f. Herhangi bir suç işlememelerine rağmen kötü muameleye maruz kaldıklarını hem Hastanede muayene etmeden rapor hazırlayan doktordan hem de darp eden polis memurlarından şikâyetçi olduğunu iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Çorlu Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün 23/1/2023 tarihli ve ... sayılı yazılı görüşünde özetle; başvuranın dilekçesinin incelendiğini, başvuruda bahsi geçen olay hakkında Tekirdağ İl Emniyet Müdürlüğü'nce idari soruşturma başlatıldığı ve soruşturmanın halen devam ettiği, söz konusu olaya ilişkin bilgi ve belgeler ile kamera görüntülerinin Kurumumuza gönderildiği belirtilmiştir.

4. Muhatap Çorlu Devlet Hastanesinin 14/3/2022 tarihli ve ... sayılı görüşünde özetle;

a. Olay gününe ilişkin başvuranın Hastaneye getirildikleri andan itibaren kamera kayıtları talep edilse de olay tarihi sonrası kamera kayıtlarının 3 ay süre ile saklanması sebebi ile silindiğini,

b. Hastanede düzenlenen genel adli muayene raporlarının alınması, kişinin dilekçe ile şahsen müracaat etmesi halinde raporun bir örneğinin verildiğini ancak Hastane elektronik yazışma sisteminden (EBYS) gelen evrak kaydından yapılan araştırma sonucunda başvuranın talep dilekçesine rastlanmadığı,

c. Başvuranın genel adli muayene formu ve epikrizinin Kurumumuza gönderildiği belirtilmiştir.

5. Muhatapların yazılı görüşüne karşı başvuran sunduğu yazılı görüşte;

a. Başvuruya konu olan şikâyetinde kararlı olduğunu,

b. 6/11/2022 saat 01.03'te kendisinin ve iki arkadaşının kişisel eşyalarının karıştırıldığı ve darp edildikleri anın görüntülerinin silindiğini, iddia etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17'nci maddesine göre: “*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.*”

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir. “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir: “*Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya*

muameleye tabi tutulamaz.”

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvuruların, *“inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması”* gerekmektedir.

9. Mezkûr Yönetmelik'in “Karar Türleri” başlıklı 65'inci maddesine göre; *“(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”*

10. Mezkûr Yönetmelik'in 69'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; *“İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun yerinde olduğu kanaatine varılması hâlinde ihlal kararı verilir.”*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. TİHEK, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) uyarınca ulusal önleme mekanizması görevini üstlenmiştir. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesiyle; TİHEK'e İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması görevini yapmak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek görevleri verilmiştir. Bu çerçevede OPCAT'in getirdiği yükümlülük gereği ulusal önleme mekanizması görevini üstlenen TİHEK işkence ve kötü muamele yasağının ihlali iddiası içeren başvuruları inceleyebilmektedir.

13. Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7'nci maddesi şöyledir: *“Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. Özellikle, hiç kimse kendi özgür rızası olmadan tıbbi ya da bilimsel deneylere tabi tutulamaz.”*

14. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) "İşkence yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir: *“Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz.”*

15. İşkence ve kötü muamele yasağına ilişkin şikâyetlerin devletin negatif ve pozitif yükümlülükleri dikkate alınarak maddi ve usul boyutları bakımından ayrı ayrı incelenmesi gerekmektedir. Devletin negatif yükümlülüğü bireyleri işkence, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleye ya da cezaya tabi tutmama sorumluluğunu içerirken, devletin pozitif yükümlülüğü hem bireyleri bu tür muamelelerden korumayı hem

de etkili bir soruşturma yoluyla sorumluların tespitini ve cezalandırılmasını içermektedir. İşkence ve kötü muamele yasağının maddi boyutu, negatif yükümlülük ile önleyici yükümlülüğü kapsamakta; pozitif yükümlülüğün alanında kalan soruşturma yükümlülüğü ise usul boyutunu oluşturmaktadır (Anayasa Mahkemesi (AYM), Arif Haldun Soygür Başvurusu, B. No: 2013/2659, 15/10/2015, para. 44).

a. Kötü Muamele Yasağının Maddi Boyutu Bakımından İnceleme

16. Anayasa'nın 17'nci maddesinde herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı güvence altına alınmıştır. Mezkûr maddenin 1'inci fıkrasında insan onurunun korunması amaçlanmış, 3'üncü fıkrasında da kimseye *ışkence* ve *eziyet* yapılamayacağına, kimsenin *insan haysiyetiyle bağdaşmayan* ceza veya muameleye tabi tutulamayacağına yer verilmiştir.

17. Devletin, bireyin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına saygı gösterme yükümlülüğü; öncelikle kamu otoritelerinin bu hakka müdahale etmemelerini yani anılan maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şekillerde kişilerin fiziksel ve ruhsal zarar görmelerine neden olmamalarını gerektirir. Bu, devletin bireyin vücut ve ruh bütünlüğüne saygı gösterme yükümlülüğünden kaynaklanan negatif ödevidir (AYM, Cezmi Demir ve diğerleri, B. No:2013/293, 17/7/2014, para. 81).

18. AİHS'in 3'üncü maddesi ve Anayasa'nın 17'nci maddesinde ışkence, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ve ceza yasağını mutlak olarak düzenlenmiştir. Anayasa'nın 15'inci maddesinde yer alan savaş, seferberlik veya olağanüstü hallerde dahi kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamayacağı hüküm altına alınmıştır. Nitekim AİHS'in 15'inci maddesinde de savaş veya ulusun varlığını tehdit eden başka bir genel tehlike halinde durumun kesinlikle gerektirdiği ölçüde AİHS hükümlerine aykırı tedbirler alınabileceğine yer verilse de 3'üncü maddede yer alan ışkence yasağı hükmüne aykırı tedbir alınamayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda ışkence ve kötü muamele yasağı mutlak haklardan olup istisnasına yasal düzenlemelerde yer verilmemiştir.

19. Bir muamelenin Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasının kapsamına girebilmesi için asgari bir ağırlık derecesine ulaşmış olması gerekmektedir. Bu asgari eşik göreceli olup her olayda asgari eşiğin aşıp aşılmadığı somut olayın özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda muamelenin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ile mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi faktörler önem taşımaktadır (AYM, Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, para. 23).

20. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'e göre bir ceza veya muamelenin "insanlık dışı" ya da "aşağılayıcı" olarak nitelendirilebilmesi için belirli bir yasal muamele veya ceza ile ilgili ızdırıp veya aşağılamanın kaçınılmaz unsurlarının ötesine geçmesi gerekmektedir (AİHM, Soering/Birleşik Krallık, B. No: 14038/88, 7/7/1989, para. 100).

21. Anayasa'nın 17'inci maddesi ve AİHS'in 3'üncü maddesi belirli bir yasal muamele kapsamında bir yakalamayı gerçekleştirmek için güç kullanımını yasaklamamaktadır. Ancak sınırları belli bazı durumlarda, sadece kaçınılmaz ve asla aşırı olmaması koşuluyla güvenlik güçleri tarafından fiziksel güce başvurulmasının kötü muamele olmadığı kabul edilmektedir (AYM, Ali Rıza Özer ve diğerleri, B. No: 2013/3924, para. 81-82; AİHM, *Ivan Vasilev/Bulgaristan*, B.No:48130/99, 12/4/2007, para. 63). Nitekim özgürlüğünden yoksun bırakılmış bir kimseye bizzat kendi davranışının kesinlikle gerektirmediği

güç kullanımı, insan onurunu zedeler ve işkence kötü muamele yasağının ihlalini teşkil eder (AİHM, Staszewska/Polonya, B. No: 10049/54, 3/11/2009, para. 53).

22. Kişinin kendi davranışından veya tutumundan dolayı fiziksel güce başvurmak kesinlikle zorunlu hâle gelmedikçe bu tür fiiller AİHS'in 3'üncü maddesinde belirtilen yasağı ihlal edecektir. Bu bağlamda AİHM suçla mücadelede özgü inkâr edilemez zorlukların, bireylerin vücut dokunulmazlığı açısından sağlanacak korumaya sınırlar koymasını haklı kılamayacağını belirtmektedir (AİHM, *Ribitsch/Avusturya*, B. No: 18896/91, 4/12/1995, para. 38).

23. Polisin zor kullanma yetkisi, bir görevin ifası sırasında direnişle karşılaşılması durumunda görevin yerine getirilmesi amacıyla direnişin kırılması ve fiilî bir saldırının varlığı hâlinde meşru savunma hükümlerinin uygulanması ile sınırlıdır. Zor kullanımı ancak zorunlu hâllerde başvurulabilecek bir yol olduğu gibi başvurulacak güç ölçülü ve kademeli olmalıdır. Polisin zor kullanma yetkisi bir cezalandırma aracı olmayıp zorunlu sınırın aşılması ve kişiye kendi davranışlarının zorunlu kıldığı ötesinde güç kullanımında bulunulması işkence ve kötü muamele yasağının ihlali sonucunu doğurabilecektir (AYM, Arif Haldun Soygür Başvurusu, B. No: 2013/2659, 15/10/2015, para. 86-87).

24. Bireylerin kamu görevlilerinin eylemleri neticesinde kötü muameleye maruz kaldığının tespiti hâlinde yaralanmaya sebebiyet vermiş olan gücün kullanım zamanının tespit edilmesi gerekir. Kişinin kontrol altına alınması tamamlandıktan sonra uygulandığı tespit edilen kuvvet kullanımı için kişinin devletin kontrolü altında bulunduğu sırada uğradığını ileri sürdüğü kötü muamele iddialarına ilişkin ilkeler uygulanabilecektir. Kuvvet kullanımının kişinin tamamen kontrol altına girmesinden önce, bir başka ifade ile kişinin kontrol altına alınmaya çalışılması sırasında uygulandığının tespit edilmesi hâlinde ise yapılması gereken, kullanılan gücün orantılı olup olmadığının değerlendirilmesidir (AYM, Zeki Bingöl, B. Numarası: 2013/6576, 18/11/2015, para. 88).

25. AİHM kararlarında, bir kişinin sağlıklı haldeyken gözaltına alındığı ancak salıverildiği zaman vücudunda yaralanma tespit edildiği durumlarda, söz konusu yaralanmanın nasıl oluştuğu hususunda makul bir açıklama getirme ve mağdurun bu yöndeki iddialarını şüphede bırakacak kanıtları sunma yükümlülüğünün devlete ait olduğu, özellikle ilgili iddiaların doktor raporları ile doğrulandığı hallerde Sözleşme'nin 3'üncü maddesi anlamında açık sorunların ortaya çıkacağı ifade edilmiştir (AİHM, Selmouni/Fransa (BD), B. No: 25803/94, 28/7/1999 para. 87; AİHM, Ferhat/Türkiye, B. No: 12673/05, 25/9/2012, para. 33).

26. Kötü muamele konusundaki iddialar, uygun delillerle desteklenmelidir (AİHM Klaas/Almanya, B. No: 15473/89, 22/9/1993, para. 30). İddia edilen olayların gerçekliğini tespit etmek için, her türlü şüpheden uzak, makul kanıtların varlığı gerekir. Bu nitelikteki bir kanıt, yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilemeyen birtakım karinelere de oluşabilir (AİHM, İrlanda/Birleşik Krallık, B. No: 5310/71, 18/1/1978, para. 161; AİHM, Labita/İtalya, B.No: 26772/95, 6/4/2020 para. 121). Bu bağlamda kanıtlar toplanırken tarafların takındıkları tutumlar dikkate alınmalıdır (AİHM, Tanlı/Türkiye, B. No: 26129/95, 10/4/2001, para. 109). Ancak bu uygun koşulların tespiti halinde bir kötü muamelenin varlığından bahsedilebilir.

27. Kişinin yakalama ve etkisiz hâle getirme gibi kontrol altına alınmaya çalışılması sırasında meydana gelen yaralanmalarda öncelikle yaralanmaya sebep olan gücün kullanım zamanının tespit

edilmesi gerekmektedir. Kişinin kontrol altına alınması tamamlandıktan sonra uygulandığı tespit edilen kuvvet kullanımı için gözaltında ve ceza infaz kurumunda olduğu gibi kişinin devletin kontrolü altında bulunduğu sırada maruz kaldığı ileri sürülen kötü muamele iddialarına ilişkin ilkeler uygulanabilecektir. Kuvvet kullanımının, kişinin tamamen kontrol altına girmesinden önce, bir başka ifade ile kişinin kontrol altına alınmaya çalışılması sırasında uygulandığının tespit edilmesi hâlinde ise yapılması gereken, kullanılan gücün orantılı olup olmadığı değerlendirilmesidir (AYM, Zeki Bingöl, B. No: 2013/6576, 18/11/2015, para. 88).

28. AİHM, 3'üncü maddenin, sınırları belirlenmiş bazı koşullarda güç kullanımını yasaklamadığını kaydetmektedir. Ancak bu tür bir güç, yalnızca kaçınılmaz olması halinde kullanılabilir ve aşırıya kaçmamalıdır. Bir kişinin polis veya diğer devlet görevlileriyle karşı karşıya gelmesi durumunda; kişinin davranışlarının kesin suretle gerektirmediği şekilde, fiziksel kuvvete başvurulması insanlık onurunu zedelemekte ve ilke olarak, 3'üncü maddede belirtilen hakkın ihlali anlamına gelmektedir. Yaralanmaların, polis denetimindeyken gerçekleşmesi halinde, güç kullanımının başvuranın tutumu nedeniyle kesin suretle gerekli olduğunu ve polis memurlarının kullandığı gücün aşırı olmadığını gösteren ikna edici bir açıklama yapma görevini AİHM aleyhine başvuru yapılan devlete yüklemiştir (AİHM, Gazioğlu ve Diğerleri / Türkiye, B.No.29835/05, 17/5/2011, para. 43).

29. AYM, asgari eşik seviyesini aştığı varsayılan kötü muamele iddialarının makul şüphe kalmayacak şekilde kanıtlanması şartını aramakta ve başvurularda öncelikle bu konudaki kanıtlama sorununu ele almaktadır. Burada kötü muameleye maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin ispat külfetinin devlete geçtiği durumlar istisna olmak üzere kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emare ve delil sunmaları gerektiğini belirtmek gerekir (AYM, Beyza Metin, B. No: 2014/19426, 12/12/2018, para. 45).

30. Başvuru dilekçesinde başvuran; 5/11/2022 tarihi saat 23.30 sıralarında Çorlu İlçesi Şeyhsinan Mahallesi Çukur Çeşme Sokakta çevik kuvvet ekibinin kimlik kontrolü esnasında kendisinin ve iki arkadaşının darp edildiğini, ekip aracı içerisinde yarım saat boyunca darp edildiklerini, arkadaşı S. A.'nın bayıldığını, suç işlememelerine rağmen darp edildiklerini, Çorlu Devlet Hastanesine götürüldüklerini, doktorun muayene etmeden darp raporu düzenlediğini, daha sonra Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğine götürüldüklerini, saatlerce kelepçe ile beklediklerini ve cüzdanlarının ve telefonlarının alındığını, ailelerine haber verilmediğini, sabaha karşı Polis Merkezi Amirliğinden çıkıp Çorlu Devlet Hastanesine arkadaşları ile gittiğini, sağlık raporu almak için muayene olduklarını fakat sağlık raporunun Emniyet Müdürlüğüne gönderileceği belirtilerek raporun teslim edilmediğini iddia etmiştir.

31. Başvuru kapsamında 6701 sayılı Kanun uyarınca muhatap kurumlardan görüş alındıktan sonra dosyadaki inceleme ve araştırmayı etkin bir biçimde yürütmek adına 10/11/2023 tarihli yazı ile İlçe Emniyet Müdürlüğünden başlatılan idari soruşturmanın akıbetine ilişkin bilginin ve idari soruşturma dosyasının (dosyaya eklenen kamera görüntüleri dahil olmak üzere) bir suretinin ve ilgililer hakkında adli soruşturma başlatılıp başlatılmadığı bilgisi ile adli soruşturma başlatılmış olması halinde adli soruşturma sürecine ilişkin bilgi ve belgeler talep edilmiştir. İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından 22/11/2023 tarihli yazı ile Tekirdağ İl Emniyet Müdürlüğüne yürütülen idari soruşturmanın ve Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturmanın devam ettiği belirtilmiş soruşturmalara ilişkin dosyaların bir örneği

fiziki olarak Kurumumuza gönderilmiştir. Bununla birlikte Çorlu Devlet Hastanesinden 13/1/2023 tarihli yazı ile başvuruya konu iddialara ilişkin değerlendirmeleri ile 5/11/2022 tarihinde başvuran ve arkadaşlarının Hastaneye getirildiği andan darp raporunun alındığı ana kadar olan kamera görüntüleri talep edilmiş ancak Hastane tarafından kamera kayıtları 3 ay saklandığı gerekçesi ile ilgili kayıtlar Kurumumuza gönderilmemiştir. Dosyaya derç edilen idari ve adli soruşturma dosyası ile başvuran ve arkadaşlarının polis memurları tarafından Hastaneye götürüldüğü görüntülere de erişilebilmiştir. Böylece Kurumumuza gönderilen adli ve idari soruşturma dosyaları da başvuruya dâhil edilerek eldeki tüm belge ve görüntüler bir bütün halinde değerlendirilmiştir.

32. Kronolojik olarak başvuruya konu olan olay akışına bakıldığında; 5/11/2023 tarihinde saat 23.46'da olay anına ilişkin görüntülerin kamera kayıtlarında başladığı, transit tarzı beyaz renkli Çevik Kuvvet aracının Çukur Çeşme Sokakta durduğu, polislerin kimlik kontrolü yaptığı, saat 23.50'de polis ve şahıslar arasında itişmelerin olduğu, arkada duran bir şahsın (kayıtlar ve ifadelerden daha sonra anlaşıldığı üzere başvuran olduğu anlaşılan) polis tarafından kuvvetli bir biçimde ekip aracına çekildiği, o esnada itişmelerin devam ettiği, saat 23.51'de bekçilerin gelip olaya müdahale ettikleri, saat 23.52'de takviye ekiplerin geldiği, saat 23.55'te başka bir polis ekibinin daha takviye olarak geldiği, saat 23.56'da Çevik Kuvvet aracının sokaktan ayrıldığı görülmektedir.

33. Başvuru dosyasındaki ifade tutanaklarına göre Çevik Kuvvet aracı ile başvuran ve arkadaşlarının Çorlu Devlet Hastanesine götürüldüğü anlaşılmaktadır. Bu sebep ile olay akışını takip edebilmek adına Çorlu Devlet Hastanesinin kayıtları incelenmiştir. Söz konusu görüntüler incelendiğinde 6/11/2023 tarihinde saat 00.02'de Çevik Kuvvet aracının Çorlu Devlet Hastanesi Acil Servis giriş kapısına geldiği, görevli memurların ekip aracından indiği, saat 00.04'te polislerin kapısı açık olan ekip aracının önünde durduğu, saat 00.05'de araçtan inmek isteyen beyaz ceketli şahsın (kamera görüntüleri ve tanık ifadelerinden başvuranın arkadaşı S. A. olduğu anlaşılan) araca itildiği, saat 00.05'te 3 polis memurunun ve özel güvenlik görevlisinin ekip aracının yanından ayrıldığı Hastaneye doğru yöneldiği, saat 00.07'de 3 polis memuru ve bir doktorun ekip aracının yanına geldiği, saat 00.07'de bir doktorun ve bir polis memurunun araç kapısını yakınlaşmadan araca uzak mesafede durarak konuştuğu, o esnada iki polis memurunun araç kapısının önünde durduğu, saat 00.07'de doktorun ve bir polis memurunun aracın etrafından uzaklaşarak Acil Servis giriş kapısına doğru yöneldiği, doktor uzaklaştıktan sonra saat 00.08'de beyaz ceketli şahsın araçtan dışarı uzandığı, saat 00.08'de polis memuru tarafından şahsın araca girmesi sağlanarak ekip aracının kapısının sert bir biçimde kapatıldığı, saat 00.09'da polis memurlarının gelerek aracın kapısını açtığı, saat 00.20'de elleri kelepçeli ve koyu renk giyimli bir şahsın polis memurlarına doğru yönelip konuştuğu, saat 00.24'de araç ön ve arka kapısının açık olduğu ve polis memurlarının her iki yan tarafta durduğu ve telefonları ile ilgilendikleri, saat 00.30-31 arasında beyaz ceketli şahsın aracın ön koltuğunda oturduğu ve aracın dışında duran polis memurları ile konuştuğu, saat 00.39'da elinde beyaz kâğıt olduğu anlaşılan polis memurunun Acil Servis giriş kapısı yönünden araca doğru geldiği, saat 00.39 itibari ile polis memurlarının araca binmeye başladığı, saat 00.44 itibari ile ekip aracının hareket ederek Hastaneden ayrıldığı görülmüştür.

34. Saat 00.54'de Çevik Kuvvet aracının Çorlu Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinde durduğu ve araçtan başvuran ve iki arkadaşı ile polis memurlarının indiği, saat 00.54'te başvuran ve arkadaşlarının

beraberindeki polis memurları ile birlikte ifade odasına girdiği ve oturduğu, başvuran ve arkadaşı S. A.'nın kıyafetinde lekeler olduğu, saat 00.57'de polis memurunun (idari soruşturma dosyası ekinde yer alan teşhis belgelerinden anlaşıldığı üzere başvuranın ve arkadaşları tarafından darp eden olduğu iddia edilen M. Ç.) başvuran ve arkadaşlarının belgelerini, kimliklerini ve alkol ölçümünü gösteren bilgilerini düzenlediği, saat 00.58'de başvuran ve arkadaşları ile polis memurlarının tartıştıkları, saat 00.58'de başvuran ve arkadaşlarının ifade odasından müracaat bölümüne alındıkları ve elleri kelepçeli bir biçimde oturdukları, saat 00.59'da bir polis memurunun başvuran ve arkadaşlarının belgelerinin koyulmuş olduğu masadan 3 adet telefonu alarak köşedeki masaya geçtiği ve diğer polis memurunun odadaki kamerayı gözleri ile işaret ederek konuştuğu, saat 01.00'da 6 polis memurunun ifade odasının köşesindeki masada başvuran ve iki arkadaşına ait olduğu anlaşılan telefonları incelediği, bir polis memurunun telefonlardan birinin içeriğine erişim sağladığı saat 01.04'e kadar telefonda birçok kez işlem yaptığı, saat 01.11'de polis memuru M. Ç.'nin 3 telefonu aldığı ve müracaat bölümüne yöneldiği, saat 01.11'de başvuran ve iki arkadaşının telefonlarının polis memuru M. Ç. tarafından verildiği, saat 01.12 itibari ile müracaat bölümünde başvuran ve arkadaşlarının telefonları ile konuştuğu, saat 01.27'de başvuranın müracaat bölümüne gelen orta yaşlı bir erkeğe sarıldığı, saat 01.56'da kelepçelerinin söküldüğü, saat 02.09'da evrak imzalamak üzere ifade odasına geçtikleri ve burada kendilerine uzatılan evrakı okudukları, saat 02.09'da başvuranın kafasının sol temporal bölgedeki yarasının ve sol omzunda ceketinin üzerinde yer alan lekenin görüldüğü, saat 02.10'da başvuran ve arkadaşının müracaat bölümüne tekrar döndüğü görülmüştür.

35. Saat 03.35'te ifade odasına polis memurlarından daha kıdemli olduğu anlaşılan pembe gömlekli ve elinde telsiz olan birinin geldiği ve polis memuru M. Ç. ile konuştuğu, saat 03.43'te başvuranın ifade odasına alındığı, pembe gömlekli şahsın polis memuru M. Ç. ve başvuran ile görüştüğü, saat 03.46'da başvuranın görüştüğü pembe gömlekli şahsa, tişörtü ve pantolonundaki lekeleri gösterdiği, saat 03.48'de başvuranın odadan ayrıldığı, saat 03.49'da başvuranın arkadaşı S. A.'nın ifade odasına girdiği, saat 03.54'de pembe gömlekli şahsa yüzünü, kaşını ve burnunu gösterdiği ardından kolundaki lekeleri göstererek konuştuğu, saat 03.55'te S. A.'nın ceketinin kapüşonundaki lekeleri gösterdiği devamında M. Ç. 'ı işaret ederek konuşmaya devam ettiği, saat 03.58'de S. A.'nın ifade odasından ayrıldığı, saat 03.58'de başvuran ile birlikte yakalanan diğer arkadaşının odaya girdiği, pembe gömlekli şahıs ile konuştuğu ve saat 04.05'te ifade odasından ayrıldığı görülmüştür.

36. Başvuru dosyasında yer alan belgeler incelendiğinde görevi yaptırmamak için direnme ve hakaret isnadıyla önce başvuranın arkadaşı M. Ö.'nün saat 05.05-36 arasında ifadesinin alındığı, ardından başvuranın aynı isnat ile saat 05.36 ve 06.16 arasında ifadesinin alındığı son olarak başvuranın arkadaşı S. A.'nin aynı isnat ile 06.16 ve saat 06.59 arasında ifadesinin alındığı kamera kayıtlarından anlaşılmıştır. Akabinde başvuranın arkadaşları S. A. ve M. Ö.'nün işlemlerin tamamlanması ile birlikte saat 06.59'da Polis Merkezi Amirliğinden ayrıldıkları kamera kayıtlarından görülmüştür.

37. Başvuru konusu olaya ilişkin 8/11/2022 tarihinde başvuran ve arkadaşı S. A.'nın Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden Emniyet Genel Müdürlüğü İnsan Hakları İhlali

adresine başvuru yapmasına müteakip 25/11/2022 tarihinde iddia konuları ilgili araştırma yapmak üzere araştırmacı olarak komiser görevlendirilmiştir. Görevlendirilen komiser 28/11/2022 tarihinde araştırma raporu hazırlama görevi tebliğ edilmiştir. Araştırmacı komiser ile araştırma raporunu hazırlamak üzere yeminli katip olarak polis memuru da görevlendirilmiştir. 2022/... numaralı araştırma raporu incelendiğinde; şikâyetçi olarak başvuran E. S., M. Ö. ve S. A.'nın ifadesi alınmıştır. Bilgisi alınanlar sıfatı ile polis memuru U. C. B. , T. A. , M. Ç. , E. K. ve Doktor A. T. 'nin ifadesi alınmıştır. Araştırma raporunun değerlendirme bölümünde olay gününe ilişkin Çukur Çeşme Sokaktaki görüntüler ile başvuran ve arkadaşları hakkında düzenlenen sağlık raporları, şiddet uyguladığı iddia edilen polisler hakkında hazırlanan teşhis tutanağına yer verilmiştir. Araştırma raporunun değerlendirme bölümünün nihai kısmı *“Her ne kadar polis memurları E. K. ve M. Ç.'nin şahısları darp etmediklerini beyan etmiş olsalar da;*

- E. S.'in 6.11.2022 tarihli Dr. Raporunda; *'Sol gözde şişlik ödem, temporalde sıyrık, boyun sol yanda ve kulak arkasında çizik, her iki tibiada ağrı mevcut BTM ile giderilebilir. Hayati tehlikesi yoktur.'* şeklindedir. Alkol ölçümünde ise 1.71 promil alkollü olduğu bildirilmiştir.

- S. A.'nın 6.11.2022 tarihli Dr. Raporunda; *'Sol frontalde 2 cm çizik, sağ parietalde ağrı hassasiyet, her iki tibiada ağrı hassasiyet, sağ üst kolda ağrı hassasiyet mevcut BTM ile giderilebilir. Hayati tehlikesi yoktur.'* şeklindedir. Alkol ölçümünde ise 2.05 promil alkollü olduğu bildirilmiştir.

- M. Ö. 'in 6.11.2022 tarihli Dr. Raporunda; *'Darp cebir izi yoktur.'* şeklindedir. Alkol ölçümünde ise 1.61 promil alkollü olduğu bildirilmiştir.

Şahısların Dr. Raporlarındaki mevcut yaralanmalar nedeniyle Polis Memurları E. K. ve M. Ç.'nin zor kullanma sınırını aştıklarına dair kuvvetli şüphe olduğu değerlendirilmiştir.

Adli yönü: Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığının 2022/... sayılı dosyası kapsamında soruşturma yürütülmekte olup, dosya derdesttir.” şeklinde olup sonuç bölümünde Polis Memuru E. K. ve Polis Memuru M. Ç. hakkında soruşturma açılması görüş ve kanaatine yer verilmiştir.

38. Devam eden idari soruşturmanın yanı sıra Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2022/... soruşturma sayılı dosya ile adli soruşturma yürütüldüğü ve soruşturma dosyasının halen derdest olduğu ve “görevi yaptırmamak için direnme (görevli memura mukavemet) hakaret” suçundan Adli Kolluk Cumhuriyet Savcısı Görüşme Tutanağı'nın tanzim edildiği tutanakta 6/11/2022 tarihinin yer aldığı Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen talimatlarda *“polis memurları ve şüphelilerin müşteki ve şüpheli sıfatıyla ifadesinin alınması, varsa tanık beyanlarının alınması, kamera araştırması yapılması, doktor ve alkol raporlarının alınması, onaylı görevli belgesinin dosyaya eklenmesi, evrakın ikmalen gönderilmesi”* talimatlarına yer verilmiştir. Tutanakta Polis Memuru M. Ç. 'ın ifadesinin yer aldığı, Polis Memuru T. A. 'ın aynı doğrultuda ifade verdiğinin belirtildiği, S. A.'nın ifadesinin alındığı ve M. Ö. ve E. S.'nin aynı doğrultuda ifade verdiğinin belirtildiği tanık Polis Memurları U. C. B. ve O. B.

K.'nin ifadelerinin alınıp tahkikat evrakına eklendiğinin belirtildiği görülmüştür. Tutanakta Polis Memuru C. Ö. ve Cumhuriyet Savcısı Y. B. K.'nin imzası yer almaktadır. Adli soruşturma dosyasında Görüşme Tutanağı dışında Çorlu İlçe Emniyet Müdürlüğünden Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 25/11/2022 tarihli Tahkikat Evrakının (Görüşme Tutanağında yer alan beyanların yer aldığı) yer almaktadır. Ayrıca adli soruşturma dosyasında başkaca yapılan işlem bulunmamakta olup dosyada hazırlanan bir iddianameye rastlanmamıştır.

39. Somut olay incelendiğinde; Polis Memuru T. A. ifadesinde ekip arkadaşı M. Ç. , U. C. B. ve O. B. K. ile devriye görevinde olduklarını Çukur Çeşme Sokak'ta E. S., S. A. ve M. Ö. 'den kimliklerini istediklerini, E. S.'nin kimliğini göstermediğini "kimlik falan yok" gibi ifadeler kullanması üzerine Polis Memuru M. Ç. ile birlikte GBT'sine bakmak ve kaba üst araması yapmak amacıyla ekip aracına davet ettiklerini, arkadaşı S. A. ile birbirlerine kenetlenerek direndiklerini, S. A.'nın "benim babam astsubay" diyerek hakaret içerikli söylemlerde bulunduğunu, E. S. ve S. A.'yı ekip aracına bindirmeye çalıştıklarında M. Ö.'nün de "bırakın arkadaşlarımı" diyerek olaya müdahil olduğunu, ekip aracı içerisinde kelepçe takarken mukavemet gösterdiklerini, S. A.'nın kelepçe takacağı esnada araç içerisinde bulunan demir korkuluğa kolunu sıkıştırdığını belirtmiştir. Soruşturma dosyası ekinde Polis Memuru T. A. hakkında Çorlu Devlet Hastanesinde düzenlenen 6/11/2022 tarihinde ve saat 00.27'de "*yaşanan arbede sırasında sol dirseğini sıkıştıran hasta. Sol dirsekte ağrı hassasiyet. Hareket açıklıkları tam, sol dirsekte hafif ödem mevcut. BTM ile giderilebilir. Hayati tehlikesi yoktur. Kati hekim raporudur.*" şeklinde Doktor A. T. tarafından sağlık raporu düzenlendiği görülmektedir. Polis Memuru U. C. B. da ifadesinde aynı doğrultuda beyanda bulunarak başvuran ve arkadaşlarının araç içerisinde kelepçe takılması esnasında direnç gösterdiğini başvuran E. S.'nin Polis Memuru M. Ç.'nin yüzüne sert bir biçimde vurduğunu belirtmiştir. Polis Memuru M. Ç. da ifadesinde diğer polis memurları ile benzer aynı doğrultuda ifade vermiştir. Soruşturma dosyası ekinde Polis Memuru M. Ç. hakkında Çorlu Devlet Hastanesinde düzenlenen 6/11/2022 tarihinde ve saat 00.11'de "*darpedildiği beyanıyla gelen hasta sağ ağız köşesinde çizikler mevcut. Sağ mandibula köşesinde eritem mevcut. Çene hareketleri tam. BTM ile giderilir. Hayati tehlikesi yoktur. Kati hekim raporudur.*" şeklinde Doktor A. T. tarafından sağlık raporu düzenlendiği görülmektedir. Araştırma raporunda yer alan ifadelerinde Polis Memuru T. A. , Polis Memuru U. B., Polis Memuru M. Ç. ifadeleri ile aynı doğrultuda beyanda bulunmuş ekip aracı içerisinde kelepçe takacakları esnada başvuran ve arkadaşlarının direndiklerini yineleyerek, başvuran ve arkadaşları hastaneye götürülürken araçta M. Ç. , U. C. B. , O. B. K., T. A. , E. K. , S. B. E.'in bulunduğu, Çorlu Devlet Hastanesine götürdükleri esnada saldırgan tavır ve davranışları devam ettiği için araçtan indirilmediklerini, doktorun ekip aracına çağırdıklarını, doktorun şahıslara yaraları olup olmadığını sorduğunu, doktorun ekip aracına binip muayene etmediğini, başvuran ve arkadaşlarına kimsenin vurmadığını, yüzlerinde, kafalarında yara, bere izi ve kan lekesi ayrıca giyim eşyalarında kan lekesi olmadığını, başvuran ve arkadaşlarının hastane

önünde beklerken sigara içmek istediklerini sıra ile aracın tekli koltuğunda sigara içmelerine müsaade ettiklerini ifade etmişlerdir.

40. Başvuran somut olay hakkında Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinde verdiği ifadede; 5/11/2022 tarihinde arkadaşı M. Ö. ve S. A. ile sokakta yürüdükleri esnada kendisinin arkadaşlarından geride yürüdüğünü polis memurlarının önden giden arkadaşları S. A. ve M. Ö. 'den kimlik istediklerini, polis memurlarının daha sonra "sen de kimliğini ver" diye söylediğini, cüzdanından kimliğini çıkardığı esnada tekrar kimlik istediğinde "gel al" diyerek polislere yaklaştığı sırada 3-4 polis memurunun üzerine geldiğini bir polis memurunun boğazını sıktığını, yaka paça tutularak ekip aracına götürülmeye çalışıldığını bu esnada arkadaşı S. A.'nın "bırakın kardeşimi" dediğini, ekip aracının önünde kendisi ve S. A.'nın yumruk ve tekme ile darp edildiğini, arkadaşı ile birbirlerine kapandıklarını ve direndiklerini, ekip aracına alındıktan sonra da aynı şekilde darp edilerek ayrılmaya çalışıldıklarını, daha sonra kelepçe takıldığını, arkadaşı M. Ö.'nün de ekip aracına alındığını ve aynı şekilde darp edildiğini, polis memurlarının kendisine küfür ettiğini, S. A.'nın araçta bayıldığını ve araç durdurularak ayıltılmaya çalışıldığını, ekip aracı ile Çorlu Devlet Hastanesine götürüldüklerini, araçtan indirilmeden doktor görmeden sağlık raporu alındığını iddia etmiştir. Arkadaşı S. A. ve M. Ö.'nün de aynı doğrultuda ifade verdiği, S. A.'nın ayrıca polis memurları tarafından M. Ö.'nün telefonunun alındığı Polis Merkezi Amirliğinde teslim edildiğinin belirtildiği görülmüştür. Araştırma raporunda başvuran ayrıca Hastane önünde beklerken tekli koltukta sigara içmesine müsaade edildiğini, Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinden çıktuktan sonra kafasında çizik, kolunda ve bileklerinde kızarıklık ve morluk olması, arkadaşı S. A.'nın de yüzünde yaralanmalar olması sebebi ile Çorlu Devlet Hastanesine gittiklerini ve S. A. ile kendisinin gece sağlık raporu düzenleyen aynı doktora muayene olduklarını belirtmiştir. Ayrıca sağlık raporunu talep ettiklerinde raporların Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğine gönderileceğinin ifade edildiğini iddia etmiştir.

41. Başvuranın iddiaları, adli ve idari soruşturma dosyasındaki belgeler kamera görüntüleri ile değerlendirildiğinde; kamera kayıtlarında başvuran ve arkadaşlarının ekip aracına bindirilmesi esnasında itişmeler yaşandığı ekip aracına bindirildikten sonra aracın hareket ederek sokaktan ayrıldığı görülmüştür (bkz. para. 32). Bu esnada görüntülerde başvuranın hızlıca ekip aracına çekildiği görülmekle birlikte doğrudan polis memuru tarafından zor kullanma sınırının aşılmış aşılmadığı kamera kayıtlarının açısı sebebi ile teyit edilememektedir. Ancak başvuran ve arkadaşlarının ifadelerinde ekip aracı içerisinde de darp edilmeye devam edildikleri iddia edilmektedir. Başvuranın arkadaşları ile birlikte önce Çorlu Devlet Hastanesine götürüldüğü ardından Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğine götürüldüğü hususunda bir uyuşmazlık bulunmamaktadır. Çorlu Devlet Hastanesi Acil Servisi girişinin kayıtlarına bakıldığında ekip aracının giriş kapısının önünde durduğu araçtan sadece polis memurlarının indiği, başvuran ve arkadaşlarının dışarı yönelerek konuştuğu fakat tekrar ekip aracına girmelerinin sağlandığı, ekip aracından indirilmedikleri görülmüştür (bkz. para. 33). Başvuranın arkadaşları ile birlikte kimlik kontrolü uygulaması anından itibaren polis memurlarının gözetiminde oldukları açıktır. Bu tespit ile başvuran ve arkadaşlarının Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinde kayıt altına alınan görüntülerde başvuranın tişörtü ve pantolonundaki lekeleri gördüğü kişiye de göstererek dikkat çektiği ayrıca birlikte aynı uygulamaya

tabi olan arkadaşlarından S. A.'in de kıyafetlerindeki lekeleri ve yüzündeki izleri görüşme esnasında gösterdiği sabittir (bkz. para. 35). Başvuru dilekçesi ekinde yer alan başvuranın Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğindeki kamera kayıtlarında görülen kıyafetlerinin fotoğraflarında görüldüğü üzere kamera kayıtlarında görülen lekelerle aynı yerde ve biçimde olduğu ve lekelerin kırmızı renkte olduğu tespit edilmiştir.

42. Polis memurları idari soruşturma raporunda yer alan ifadelerinde her ne kadar başvuran ve arkadaşlarını darp etmediklerini beyan etseler de Polis Merkezi Amirliğindeki kamera kayıtlarında yer alan görüntüler Kurumumuza sunulan fotoğraflar başvuran ve arkadaşlarının darp edildiği hususunda kuvvetli ve açık şüphe uyandırmaktadır. Nitekim başvuranın Polis Merkezi Amirliğinden çıktuktan sonra aynı Çorlu Devlet Hastanesine giderek aldığı sağlık raporunda da “*sol gözde şişlik ödem, temporalde stırtık, boyun sol yanda ve kulak arkasında çizik, her iki tibia da ağrı mevcut*” teşhisine yer verildiği ve başvuran ve arkadaşlarının Çorlu Devlet Hastanesine götürüldüğünde araçtan indirilmediği doktorun sadece uzak mesafede 30 saniye durup daha sonra Hastaneye yöneldiği göz önünde bulundurulduğunda başvuranın araçta darp edildiğine dair değerlendirme güçlenmektedir. Nitekim İdari Soruşturma Raporunda da başvuran ve arkadaşlarının Polis Merkezi Amirliğinden ayrılarak Hastanede muayene olup aldıkları sağlık raporuna itibar edilmiş ve bu raporlar da dayanak olarak gösterilerek polisin zor kullanma yetkisinin sınırını aştıklarına dair kuvvetli şüphe olduğu değerlendirilmiştir.

43. Öte yandan başvuran tarafından muhatap Kurumların cevaplarına ilişkin yazılı görüşünde polis memurları tarafından kişisel eşyalarının karıştırıldığı, darp görüntülerinin ve belgelerinin silindiği ifade edilmiştir. Arkadaşı S. A. de ifadesinde M. Ö.'ye araç içerisinde yaşananları kayıt altına almasını söylediğini fakat telefonunun polis memurları tarafından alındığını beyan etmiştir. Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinin ifade odasını gösteren kamera kayıtlarında; 6 polis memurunun ifade odasının köşesindeki masada başvuran ve iki arkadaşına ait olduğu anlaşılan telefonları inceledikleri, bir telefonun içeriğine erişim sağladıkları ve bir polis memurunun bu telefonda birçok kez işlem yaptığı, daha sonra polis memuru M. Ç.'nin müracaat bölümünde bekleyen başvuran ve iki arkadaşına telefonlarını verdiği görülmektedir (bkz. para.34). Telefonda kayıtların silindiği iddiası kamera kayıtlarındaki görüntülerle birlikte değerlendirildiğinde; başvuran ve arkadaşlarının olduğu anlaşılan telefonların polis memurları tarafından incelenmesi ve içeriğine erişim sağlanan telefona birçok kez işlem yapılması, polis memurları tarafından kayıtların silindiğine dair ciddi emare niteliğindedir.

44. İşkence ve kötü muamele konusundaki iddialar her türlü şüpheden uzak makul kanıtlar gerektirmektedir. Bu kanıtlar aksi ispat edilemeyen ciddi, açık ve tutarlı emarelere dayandırılmalıdır. Ayrıca bu kanıtların toplanmasında tarafların tutumları da dikkate alınmaktadır (bkz. para. 26). Başvuran ve arkadaşlarının Hastaneye götürüldüğünde araçtan indirilmeden sağlık raporu alınması ve Polis Merkezi Amirliğinde telefonlarının açılarak incelenmesi söz konusu iddialara yönelik makul bir açıklamadan uzak niteliktedir. Öte yandan başvuranın sağlıklı haldeyken polis memurlarının kimlik kontrolü uygulaması ile birlikte ekip aracına alındığı ve Polis Merkezi Amirliğine getirildiği esnada kıyafetlerinde lekelerin olduğu ve salıverildikten sonra raporunda vücudundaki yaralanmalara ilişkin tespitlere yer verildiği göz önünde bulundurulduğunda iddiaların aksini ispatlayacak şüphe bırakmayacak kanıtların sunulması yükümlülüğü muhatap Kurumdadır. Ancak bu yaralanmaları açıklayan herhangi bir

bilgi ve belge Kurumumuza sunulmamış, adli ve idari soruşturma dosyasında alınan ifadelerde de yararlanmaları açıklayan bilgi ve belge yer almamıştır.

45. Görevin ifasında polisin zor kullanma yetkisi bulunmakla birlikte zor kullanma ancak zorunlu olduğu durumlarda başvurulmalı ve ölçülü kademeli olmalıdır (bkz. para. 23). Ancak somut olayda başvuran ve arkadaşlarının ekip aracına alınmasında itişmelerin yaşandığı görülmekle birlikte polis memurları idari soruşturmada alınan ifadelerinde ekip aracına alınmalarından sonra, başvuran ve arkadaşlarının kelepçe takılırken direndikleri ve başvuran ve arkadaşlarına kimsenin vurmadığını beyan etmişlerdir. Ancak olay anına ilişkin kamera görüntüleri ve sağlık raporları bu beyanı doğrulamamaktadır. Ayrıca başvuran ve arkadaşlarının ekip aracına alındıktan sonra altı polis memurunun araçta olduğu (idari soruşturma raporunda verdikleri ifade bkz. para.39) bu sebeple başvuranla birlikte araca alınan iki arkadaşının kelepçe takılırken direnmesinin altı polis memuru tarafından orantılı ve makul ölçüde önüne geçilebilme imkânının olduğu değerlendirilmektedir. Bu sebeple başvuranın polis memurlarının kontrolünde olduğu bir başka ifade ile devletin gözetim, sorumluluk ve denetimine tabi olduğu zaman diliminde ölçünün aşarak müdahale edilmesinin insan onurunu ihlal eder nitelik taşıdığı ve kötü muamele yasağının maddi boyutunun ihlal edildiği değerlendirilmiştir.

b. Kötü Muamele Yasağının Usul Boyutu Bakımından İnceleme

46. Devletin kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülüğünün usule ilişkin bir boyutu bulunmaktadır. Bu usul yükümlülüğü çerçevesinde devlet, her türlü fiziksel ve ruhsal saldırı olayının sorumlularının belirlenmesini ve gerekiyorsa cezalandırılmasını sağlayabilecek etkili resmî bir soruşturma yürütmek durumundadır. Bu tarz bir soruşturmanın temel amacı, söz konusu saldırıları önleyen hukukun etkin bir şekilde uygulanmasını güvenceye almak ve karışıklı olaylarda kamu görevlilerinin ya da kurumlarının kendi sorumlulukları altında meydana gelen olaylar için hesap vermelerini sağlamaktır (AYM, Cezmi Demir ve diğerleri, para.110; AİHM, Anguelova/Bulgaristan, B. No: 38361/97, 13/6/2002, para. 137; AİHM, Jasinskis/Letonya, B. No: 45744/08, 21/12/2010, para. 72).

47. Bireyin bir devlet görevlisi tarafından hukuka aykırı olarak ve Anayasa'nın 17'inci maddesini ihlal eder biçimde bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin savunulabilir bir iddiasının bulunması hâlinde - Anayasa'nın 17'inci maddesi bağlamında bir değerlendirme yapıldığında- etkili resmî bir soruşturmanın yapılması gerekmektedir. Bu soruşturma, sorumluların belirlenmesini ve cezalandırılmasını sağlamaya elverişli olmalıdır. Bu mümkün olmazsa bu madde sahip olduğu öneme rağmen pratikte etkisiz hâle gelecek ve bazı hâllerde devlet görevlilerinin fiilî dokunulmazlıktan yararlanarak kontrolleri altında bulunan kişilerin haklarını istismar etmeleri mümkün olacaktır (AYM, Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, para. 25).

48. Yürütülecek ceza soruşturmaları, sorumluların tespitine ve cezalandırılmalarına imkân verecek şekilde etkili ve yeterli olmalıdır. Soruşturmanın etkili ve yeterli olduğundan söz edilebilmesi için soruşturma makamlarının resen harekete geçerek olayı aydınlayabilecek ve sorumluların tespitine yarayabilecek bütün delilleri toplamaları gerekir (AİHM, Assenov ve diğerleri/Bulgaristan, B. No: 24760/94, 28/10/1998, para. 103). Dolayısıyla kötü muamele iddialarının gerektirdiği soruşturma

bağımsız bir şekilde hızlı ve derinlikli yürütülmelidir. Diğer bir ifadeyle yetkililer, olay ve olguları ciddiyetle öğrenmeye çalışmalı; soruşturmayı sonlandırmak ya da kararlarını temellendirmek için çabuk ve temelden yoksun sonuçlara dayanmamalıdır (AİHM, Tanrıkulu/Türkiye [BD], B. No: 23763/94, 8/7/1999, para. 104).

49. İşkence ve kötü muamele iddiasında maddi olayın aydınlatılmasında tıbbi deliller kilit öneme sahiptir. Tıbbi deliller iki veçhesi ile maddi gerçeğin ortaya çıkarılmasına katkıda bulunmaktadır. İşkence ve kötü muamelenin tespitine katkıda bulunduğu kadar kolluk görevlilerinin zan altında kalmasını engellemek amacıyla da gereklidir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı, Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İçin El Kılavuzu'nun (İstanbul Protokolü) işkence ve kötü muamelelerin soruşturulmasına dair 190'ıncı paragrafı şöyledir:

"Soruşturmanın genel amacı, olaylardan sorumlu olanların tespit edilmesi vekovuşturulmalarının kolaylaştırılması amacıyla veya mağdurlar için tazminat veya koruma sağlamak üzere tasarlanmış diğer prosedürler bağlamında kullanılmak üzere, iddia edilen işkence veya kötü muamele olaylarına ilişkin gerçekleri tespit etmektir. Burada ele alınan konular, işkence veya kötü muameleyle ilişkin diğer soruşturma türleri için de geçerli olabilir. Bu amacı yerine getirmek için, soruşturmayı yürütenler asgari olarak (a) işkence gördüğü iddia edilen mağdurların ifadelerini almalı; (b) sorumluların olası kovuşturulmasına yardımcı olmak için tıbbi kanıtlar da dâhil olmak üzere iddia edilen işkence veya kötü muameleyle ilgili kanıtları toplamalı ve muhafaza etmeli; (c) olası tanıkları ve failleri tespit etmeli ve iddia edilen işkence veya kötü muameleyle ilgili olarak onlardan ifade almalıdır; ve (d) iddia edilen işkence veya kötü muamele olaylarının nasıl, ne zaman ve nerede meydana geldiğinin yanı sıra, belirli yerlerin ve faillerin, kullanılan yöntemlerin ve yolsuzluğun rolünün ve mağdur(lar)ın cinsiyeti, cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği, engelliliği, ırkı, etnik kökeni, uyruğu, yaşı ve sosyoekonomik durumu gibi diğer bağlamsal faktörlerin belirlenmesi de dâhil olmak üzere, bunların gerçekleştiği herhangi bir model veya uygulama belirlenmelidir."

50. Tıbbi delillerin önemi sebebi ile AİHM içtihatları ile de etkili tıbbi muayene sistemi kurulması yükümlülüğü vurgulanmıştır (AİHM, Dağdelen ve diğerleri/Türkiye, B. No: 1767/03, 14246/04 ve 16584/04, 25/11/2008, p. 89). Devletin kontrolü altında bulunan kişilere yönelik tıbbi muayenelerin sağlanması, kötü muameleyle karşı önemli tedbirlerden birini oluştururken bu muayenelerin usulüne uygun olarak yapılması ve raporların usulüne uygun düzenlenerek gerekli mercilere sunulması kilit önemi haizdir. Tıbbi muayeneler güvenilir ve gerçeğe uygun raporlarla sonuçlanmalı; bunun için de muayeneler güvenlik görevlileri ve diğer kamu görevlilerinin bulunmadığı bir şekilde, tıp uzmanlarının kontrolünde özel olarak yapılmalıdır (İstanbul Protokolü ek 1, 6'ncı madde).

51. İstanbul Protokolü'nün 313'üncü maddesinde muayenenin gizliliğinde uyulacak standartlar *"Alıkonulan her kişi, özel olarak muayene edilmelidir. Polis veya diğer kolluk kuvvetleri muayene odasında bulunmamalıdır. Bu usul güvencesi, ancak muayeneyi yapan klinisyenin görüşüne göre, alıkonulan kişinin sağlık personeli için ciddi bir güvenlik riski oluşturduğuna dair ikna edici kanıtlar varsa engellenebilir. Bu gibi durumlarda, klinisyenin talebi*

üzerine polis veya diğer kolluk kuvvetleri değil, sağlık tesisinin güvenlik personeli hazır bulunmalıdır. Bu gibi durumlarda, güvenlik personeli görüşülen kişinin işitme mesafesinin dışında kalmalıdır (yani sadece görsel temas halinde olmalıdır)." şeklinde belirtilmiştir.

52. Avrupa Konseyi İşkencenin ve İnsanlık Dışı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT) Standartlarına göre polis nezaretindeki kişilerin tıbbi muayenesi, polis memurlarının duyamayacağı ve tercihen göremeyeceği bir biçimde yapılmalıdır. Ayrıca yapılan bütün muayene sonuçlarının yanı sıra tutuklunun konuyla ilgili ifadeler ve doktorun ulaştığı tüm sonuçlar da doktor tarafından resmi olarak kayda geçmeli ve bu kayıtlar alıkonulan kişiye ve avukatına verilmelidir (CPT Standartları, Genel Rapor'dan alıntı [CPT/Inf (92) 3] para.38/2).

53. AİHM ayrıca tüm tıbbi muayenelerin polis memurlarının duyamayacakları ve tercihen göremeyecekleri bir mesafede gerçekleştirilmelerine yönelik CPT standartlarına atıfta bulunmakta, muayene sonuçlarıyla beraber alıkonulmanın ilgili ifadeleri ve doktorun teşhislerinin doktor tarafından resmî biçimde kaydedilmesi gerektiğini belirtmektedir (AİHM, Mehmet Eren/Türkiye, B. No: 32347/02, 14/10/2008, para. 40; AİHM, Akkoç/Türkiye, B. No: 22947/93-22948/93, 10/10/2000, para. 118).

54. İstanbul Protokolü'nün 151'inci maddesine göre "İşkenceye katılma" otopsi raporları ve ölüm belgeleri gibi belgeleri bilerek çarpıtmayı ve kasten kanıtları gizlemeyi içerir. Tıbbi muayenelerin önemi ve standartlarına ilişkin ilkeler dikkate alındığında işkence ve kötü muamele iddialarının soruşturulmasında, sağlık personelinin ihmali ya da görevi kötüye kullanmasına yönelik iddialarının da asli failer hakkında yürütülecek soruşturmalara ilişkin etkin soruşturma standartlarında gerçekleşmesi gerekmektedir (AYM, Feride Kaya, B. No:2016/13985, 9/6/2020 para. 70).

55. Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi "*Yakalanan kişinin gözaltına alınacak olması veya zor kullanılarak yakalanması hâllerinde hekim kontrolünden geçirilerek yakalanma anındaki sağlık durumu belirlenir. (...) Gözaltına alınan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi tıbbî muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması zorunludur. Ancak personel yetersizliği nedeniyle farklı kolluk görevlisinin bulunmaması hâlinde bu durum belgelendirilir. Tıbbî muayene, kontrol ve tedavi, adli tıp kurumu veya resmî sağlık kuruluşlarınca yapılır. Hekim raporu üç nüsha hâlinde düzenlenir. Kolluk görevlileri tarafından, hekim raporunu verecek birime, yakalananın nezarethaneye giriş raporu mu, yoksa çıkış raporu için mi getirildiği yazılı olarak bildirilir. Yakalama veya nezarethaneye giriş raporunun bir nüshası raporu tanzim eden sağlık kuruluşunda saklanır, ikinci nüshası gözaltına alınana, üçüncü nüsha ise soruşturma dosyasına eklenmek üzere ilgili kolluk görevlisine verilir. (...)Hekim ile muayene edilen şahsın yalnız kalmaları, muayenenin hekim hasta ilişkisi çerçevesinde yapılması esastır. Ancak, hekim kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk görevlisinin gözetiminde yapılmasını isteyebilir. Bu istek belgelendirilerek yerine getirilir. Bu durumda gözaltına alınan kişinin talebi hâlinde müdafî de muayene sırasında gecikmeye neden olmamak kaydıyla hazır bulunabilir.*" şeklindedir.

56. Alıkonulan kişilerin sağlık kontrolünün yapılması sırasında uyulacak standartlar hem kolluk görevlilerine hem de sağlık personeline yükümlülükler getirmektedir. Bu sebeple somut olayda başvuranın sağlık kontrolüne ilişkin iddialar sağlık personeli ve kolluk kuvvetleri bakımından ayrı ayrı ele

i. Sağlık Personeli Bakımından Kötü Muamele Yasağının İhlal Edildiği İddiasının İncelenmesi

57. Somut olaya bakıldığında başvuran polis memurları tarafından ekip aracına alınmasına müteakip Çorlu Devlet Hastanesine götürülmüştür. Hastane girişini gösteren kamera kayıtları incelendiğinde; başvuran ve arkadaşlarının araçtan indirilmediği, doktorun ekip aracının yanına gelerek 29 saniye durduğu ve daha sonra tekrar Hastaneye yöneldiği görülmüştür (bkz. para. 33). Bu sebeple başvuran ve arkadaşlarının polis memurları tarafından Hastaneye götürüldüğünde muayene edilmeden sağlık raporunun tanzim edildiği görülmektedir.

58. İdari soruşturma dosyasında bilgisi alınan Doktor A. T.; polis memurları tarafından başvuran ve arkadaşlarının saldırgan olduğunun belirtildiğini ve ekip aracından muayene edilerek sağlık raporu hazırlanmasının teklif edildiğini, Acil Servis kalabalık olduğu için bu teklifi kabul ettiğini, yüzlerinde yara bere izi olmadığını beyan etmiştir. Başvuran ve arkadaşlarının Çukur Çeşme Sokaktan Hastaneye götürüldükleri esnada darp edildiklerine dair iddiaları bulunmaktadır. Bu sebeple, Hastaneye götürüldükleri sırada muayene edilmeleri ayrıca önem kazanmaktadır. Ancak kamera kayıtları ile de sabit olduğu üzere doktor tarafından gerekli muayene yapılmadan *darp yoktur* şeklinde sağlık raporu hazırlanmıştır. Öte yandan doktor tarafından Acil Servisin yoğun olduğunun belirtilmesi etkin tıbbi muayene yapılmamasının gerekçesi olmamakla birlikte adli soruşturma ve idari soruşturma dosyalarında yer alan polis memurları hakkında düzenlenen sağlık raporlarının aynı doktor tarafından hazırlandığı ve ekip aracının beklediği saatlerde tanzim edildiği görülmüştür (bkz. para.39). Doktor tarafından hazırlanan epikriz raporunda "*şahıs alkollü ve saldırgan olduklarından fiziki muayene ayrıntılı yapılamadı, görülebildiği kadarıyla darp izine rastlanmadı*" şeklinde bulguya yer verilmiştir. Ancak doktorun başvuran ve arkadaşları araca uzak mesafede durması ve havanın karanlık olması sebebi ile görüp muayene etmesinin mümkün olmadığı kamera kayıtlarından anlaşılmaktadır (bkz. para. 39). Başvuran ve arkadaşlarının Hastane önünde beklerken sigara içtikleri ve aracın ön koltuğunda kapı açıkken oturduğu, polis memurları ile sohbet ettikleri görülmektedir (bkz. para. 33). Bu sebeple saldırgan tavırdaki oldukları iddiası doğrulanmamaktadır. Açıklanan nedenlerle başvuranın muayenesinin İstanbul Protokolünün yukarıda belirtilen ilgili maddeleri, mezkûr içtihatlarda yer alan ilkeler ve Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi çerçevesinde gerçekleştirilmediği değerlendirilmiştir.

59. Başvuru dilekçesinde yer alan iddialardan bir diğeri de başvuran hakkında düzenlenen belgelerin tarafına teslim edilmediği ayrıca Polis Merkezi Amirliğinden ayrıldıktan sonra Hastaneye gittikleri ve sağlık raporlarını muayeneden sonra alamadıkları yönündedir. Çorlu Devlet Hastanesi tarafından söz konusu talebe ilişkin bir dilekçenin sistemde yer almadığı şeklinde gerekçe ileri sürülmüştür. Ancak CPT Standartları'nda ve Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde belirtildiği üzere hazırlanan sağlık raporunun muayene olan kişiye verilmesi gerektiği belirtilmekte ve bunun yazılı talebe bağlı olduğuna ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu yönüyle başvuranın polis memurları tarafından Hastaneye götürüldüğünde hakkında düzenlenen sağlık raporunun ve sabah saatlerinde kendisinin Hastaneye giderek muayene olduktan sonra hakkında düzenlenen sağlık

raporunun tarafına teslim edilmemesinin etkin muayene standartlarına uygunluk sağlamadığı görülmektedir.

60. Bu çerçevede başvuranın polis memurları tarafından Hastaneye getirildiği esnada araçtan indirilmemesine rağmen doktor tarafından yukarıda yer alan ilkeler çerçevesinde muayenesi yapılmadan sağlık raporunun tanzim edilmesi ve sağlık raporunun tarafına verilmemesi ayrıca sabah saatlerinde başvuran hakkında sağlık raporu tanzim edilse de başvurana ilgili raporun verilmemesi sebebi ile kötü muamele yasağının usul yönünden ihlal edildiği değerlendirilmiştir.

ii. Polis Memurları Tarafından Kötü Muamele Yasağının Usul Boyutunun İhlal Edildiği İddiasının İncelenmesi

61. Başvuranın sağlık muayenesinin gerçekleştirilmesi sırasında yukarıda yer alan standartlara uygunluk sağlanmasında polis memurlarının da yükümlülüğü bulunmaktadır. Somut olayda kimlik kontrol uygulamasını gerçekleştiren ve takviye olarak olay yerine intikal eden polis memurları tarafından (bkz. para. 39) başvuran ve arkadaşlarının Hastaneye götürüldüğü ve araçtan indirilmediği Hastane girişini gösteren kamera kayıtlarından sabittir (bkz. para. 33). Polis memurları başvuran ve arkadaşlarının saldırgan tavrı sebebi ile araçtan indirilmediğini beyan etmiştir (bkz. para. 39) Ancak polis memurları ve başvuran ve arkadaşlarının ifadelerinden anlaşıldığı kadarıyla ekip aracında beklerken sıra ile sigara içmelerine müsaade edildiği hususunda uyuşmazlık bulunmamaktadır (bkz. para.39). Bu husus göz önünde bulundurulduğunda başvuran ve arkadaşlarının saldırgan tavırları sebebi ile doktor tarafından Hastanede muayene edilmemesi gerekçesine itibar edilememektedir.

62. Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde alıkonulan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi tıbbî muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması gerektiği belirtilmiştir. Bu durumun istisnası olarak personel yetersizliğinin belgelendirilmesi halinde aksi uygulamanın söz konusu olabileceği düzenlenmiştir. Öte yandan sağlık muayenesinin gizliliği hususu uluslararası standartla ve ilgili içtihatla (bkz. para. 49, 50, 51, 52) özellikle vurgulanmıştır. Ancak somut olayda başvuran ve arkadaşlarının saldırgan olduğu gerekçesi ile sağlık muayenesinin usuli yükümlülükler uygun olmayan bir biçimde gerçekleştirilmesi ve kimlik kontrolü uygulamasını gerçekleştiren (takviye olarak gelen polis memurlarının da ekip aracında olduğu polis memurlarının ifadesinde yer almaktadır) polis memurları tarafından sağlık muayenesine götürüldüğü anlaşılmıştır.

63. Öte yandan kamera görüntülerinde başvuran ve arkadaşlarının Polis Merkezi Amirliğine getirildikleri andan itibaren kıyafetlerinde lekeler görülmektedir (bkz. para. 35). Ayrıca Polis Merkezi Amirliğinde yaptıkları görüşmelerde bu lekeleri ve izleri ilgili kişilere gösterdikleri anlaşılmaktadır. Kötü muamele iddiasına yönelik soruşturmanın etkili ve yeterli olduğundan söz edilebilmesi için soruşturma makamlarının resen harekete geçerek olayı aydınlayabilecek ve sorumluların tespitine yarayabilecek delilleri toplamaları gerekmektedir. Bu çerçevede başvuranın ilgili kişilere darp edildiklerini beyan etmesine karşın salıverildikleri zaman başvuranın kendi imkanı ile sağlık raporu almak üzere Çorlu Devlet Hastanesine gittiği görülmektedir. Süreç bir bütün olarak değerlendirildiğinde devletin hüküm ve

kontrolü altında bulunulan bir zaman diliminde meydana gelen yaralanma olayına ilişkin etkili, özenli, sorumluların tespiti ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılması amacına yönelik gerekli kanıtların toplanması hususunda gerekli özenin gösterilmediği değerlendirilmektedir.

64. Başvuru dosyasına konu olan şikayetlerden bir diğeri de başvuranın yazılı görüşünde belirttiği darp edildiklerini gösteren kamera kayıtlarının silindiği iddiasıdır. Söz konusu iddianın aydınlatılması amacıyla adli soruşturma dosyası incelendiğinde S. A.'nın de ifade tutanağında söz konusu iddiada bulunduğu görülmüştür (bkz. para. 40). İddianın aydınlatılması amacıyla Polis Merkezi Amirliğindeki kamera kayıtları incelenmiş; bu kayıtlarda bir polis memurunun başvuran ve arkadaşlarına ait olduğu anlaşılan telefonları bulunduğu masadan aldığı esnada masada oturan başka bir polis memurunun kamerayı gözleri ile işaret ettiği ve telefonu alan polis memurları ile birlikte diğer polis memurlarının köşede bulunan başka bir masaya geçtiği ve telefonları incelediği, içeriğine erişim sağlanan telefonda birçok kez işlem yaptığı görülmüştür (bkz. para. 34). Kötü muamele iddialarında maddi gerçeğe ulaşılması amacıyla ilgili makamlarının resen harekete geçerek olayı aydınlatabilecek ve sorumluların tespitine yarayabilecek bütün delilleri toplamaları gerekmektedir. Ancak, başvuran ve arkadaşlarını getiren polis memurlarının diğer polis memurlarının da bulunduğu ifade odasında telefonları incelemesi ve söz konusu telefonda görüntüleri sildiği hususunda kuvvetli şüphe uyandıracak biçimde birçok kez telefona tıkladığı görülmüştür.

65. Başvuranın kimlik kontrolü uygulamasını gerçekleştiren polis memurları tarafından sağlık muayenesine götürülmesi, ekip aracından indirilmeden sağlık raporunun alınması, başvuranın Polis Merkezi Amirliğinde kıyafetlerindeki lekeleri ve vücutlarında yer alan izleri ilgili kişilere beyan etmesine karşın sabah salıverildiklerinde sağlık raporu alınmak üzere Hastaneye götürülmedikleri, başvuran ve arkadaşlarının telefonlarının incelenmesi bir bütün olarak değerlendirildiğinde kötü muamele yasağının usul boyutunun ihlal edildiği değerlendirilmiştir.

66. Son olarak başvuran başvuru dilekçesinde ailesine ve yakınlarına haber veremediğini ve Polis Merkezi Amirliğinde ailelerinin haberi olmadan bekletildiklerini iddia etmiştir. Cumhuriyet Polis Merkezi Amirliğinin Müracaat bölümünün kamera kayıtları incelendiğinde başvuran ve arkadaşlarına telefonlarının sonradan verildiği ve telefonları ile konuştukları, başvuranın Polis Merkezi Amirliğine gelen bir kişiye sarıldığı (bkz. para. 34) ve soruşturma dosyasında Şüpheli ve Sanık Hakları Formunu imzaladığı görüldüğünden bu iddianın açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilmez olduğu değerlendirilmektedir.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞI İHLALİ YAPILDIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/1/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Av. Aışan TİRYAKİ
II. Başkan
(İzinli)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi